

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/115/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4111237278
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4111237278.5

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: E. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. H. XXX, zastúpený JUDr. Máriom Tomanom, advokátom, so sídlom Nitra, Pribinovo námestie 3, proti žalovaným: 1/ Wöhrle k.s. (predtým Wöhrle Metallwarenfabrik Slovakia, k.s.), so sídlom Šurany, Továrenská 1A, IČO: 36 564 206, zastúpený JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom, so sídlom Nitra, Farská 40, 2/ Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, zastúpený JUDr. Dagmar Kubovičovou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Námestie Biely Kríž 3, za účasti intervenienta na strane žalovaného 1/: Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, zastúpený JUDr. Dagmar Kubovičovou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Námestie Biely Kríž 3, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 23. júna 2020 č. k. 16C/219/2011-813, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov o nároku na náhradu trov konania žalovaného 1/ a intervenienta vystupujúceho na strane žalovaného 1/ m e n í takto:

Žalovanému 1/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Intervenientovi na strane žalovaného 1/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Žalobcovi voči žalovanému 1/ a intervenientovi na strane žalovaného 1/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) uznesením z 23. júna 2020 č. k. 16C/219/2011-813 rozhodol takto: I. Žalovaný v 1. rade má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. II. Žalovanému v 2. rade súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva. III. Intervenient na strane žalovaného v 1. rade má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 257 CSP.

3. V odôvodnení uznesenia poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou zo dňa 07. 12. 2011 domáhal, aby súd rozhodol o náhrade škody, ktorú si uplatnil voči bývalému zamestnávateľovi v celkovej výške 16 432,59 eura, pretože dňa 10. 12. 2009 (zrejme 10.12.2007 - pozn. odvolacieho súdu) utrpel pracovný úraz, ku ktorému došlo pri obsluhu lisovacieho stroja. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 16C/219/2011-743 z 2. novembra 2017 tak, že žalobu voči žalovanému v 1. a 2. rade (ďalej len žalovanému 1/ a žalovanému 2/ - pozn. odvolacieho súdu) zamietol. Žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovanému 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie zmenu žaloby zo dňa 19. 07. 2017 nepripustil. Dňa 28. 11. 2017 vydal dopĺňací rozsudok č. k. 16C/219/2011-770, ktorým priznal intervenientovi na strane žalovaného v

1. rade (ďalej len intervenientovi na strane žalovaného 1/ - pozn. odvolacieho súdu) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti rozsudku v spojení s dopĺňacím rozsudkom podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol odvolací súd rozsudkom č. k. 5Co/144/2018-795 z 30. 08 2019, tak že rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil. V časti týkajúcej sa výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému 1/ a 2/ v rozsahu 100 %, ako aj v dopĺňacom rozsudku o priznaní nároku na náhradu trov konania intervenientovi v rozsahu 100 % rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Prvoinštančný súd uviedol, že vo veci bolo konanie v časti zaplattenia sumy 7 378,74 eura uznesením č. k. 16C/219/2011-449 z 27. 03. 2014 zastavené. O trovách konania v zastavujúcej časti súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Voči výroku o trovách konania bolo žalovaným 1/ podané odvolanie, o ktorom odvolací súd rozhodol tak, že napadnuté uznesenie v tejto časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. O trovách konania v tejto časti rozhodol následne súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku a aj toto rozhodnutie bolo súčasťou zrušeného výroku o trovách konania vo vzťahu k žalovanému 1/.

5. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 18. 04. 2013 vzal žalobu v časti nad sumu 9 053,85 eura späť a ako dôvod späťvzatia uviedol, že vzhľadom k jeho zdravotnému stavu sa mu nepodarilo zabezpečiť potrebné doklady. V danom prípade žalobca vzal svoju žalobu späť zo zdravotných dôvodov, teda bez toho, že by išlo o reakciu na správanie žalovaného, preto konštatoval, že žalobca z procesného hľadiska zaviniť zastavenie konania v časti o zaplattenie sumy 7 378,74 eura a žalovaný 1/ tak má právo na náhradu trov konania v tejto časti v plnom rozsahu.

6. V predmetnej veci bola žaloba zamietnutá v celom rozsahu, preto prvoinštančný súd rozhodoval o nároku na náhradu trov konania v súlade s § 255 CSP vychádzajúc pritom z úspechu žalovaných, ako aj intervenienta a zisťoval, kto bol v konaní úspešný a v akej miere i s poukazom na okamih uplattenia námietky premlčania.

7. Posudzujúc uvedené skutočnosti konštatoval, že náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojím nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov. Poukazujúc na právnu teóriu, námietka premlčania predstavuje jednostranný právny úkon dlžníka, ktorým sa dlžník môže úspešne brániť voči uplatnenému premlčanému právu. Účinným vznesením námietky premlčania dochádza k zániku nároku a súd nemôže uplatnené právo v súdnom konaní priznať. Na základe tejto skutočnosti sa právo stáva tzv. naturálnou obligáciou. Vznesenie námietky premlčania je oprávnením dlžníka, ktorý ho môže, ale nemusí využiť. Nevyužitím oprávnenia vzniesť námietku premlčania nedochádza k žiadnej zmene a samotné premlčanie priznaniu práva nebráni. Účinky premlčania sa teda prejavujú vo vzniku oprávnenia dlžníka spôsobiť vznesením námietky premlčania zánik nároku (vymáhateľnosti), s ktorým je spravidla každé subjektívne právo spojené. Námietku premlčania dlžník môže uplatniť v prvom rade až vtedy, keď uplynie zákonná premlčacia doba, resp. lehota. Námietka premlčania daná pred uplynutím premlčacej doby, by bola spravidla právne bezvýznamná. Navyše, námietku premlčania je možné platne vzniesť len v konaní, v ktorom sa rozhoduje o nároku veriteľa (t. j. v konaní o zaplattenie pohľadávky, ktorej premlčania dlžník namieta), a to od začiatku konania do jeho právoplatného skončenia. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/120/2009: „Zo žiadneho ustanovenia práva hmotného alebo procesného nevyplýva, že by žalovaný musel uplatniť námietku premlčania v určitom štádiu konania; z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci.“ Uplatnenie námietky premlčania až v neskoršom štádiu konania by sa mohlo javiť ako vedenie konania šikanóznym spôsobom, avšak je pomerne náročné preukázať úmysel strany cielene navyšovať trovy konania dokázať. Je jej právom (nie povinnosťou) vzniesť námietku premlčania, a to v ktoromkoľvek štádiu minimálne prvostupňového konania. Čo viedlo protistranu túto námietku vzniesť v neskoršom štádiu konania nevie súd jednoznačne určiť. Môže sa len domnievať, že išlo o špekulatívne konanie, najmä s poukazom na to, že protistrana bola v konaní zastúpená advokátom. Rovnako však bol advokátom zastúpený aj žalobca, ktorý konanie inicioval a ktorý mal vedomosť (resp. mal by si byť vedomý), že iniciuje konanie o premlčanom nároku. To v sebe už od začiatku nesie riziko neúspechu v konaní a s tým spojený následok vo forme plattenia trov konania protistrane.

8. Pokiaľ ide o intervenienta strane žalovaného, ten vzniesol námietku premlčania už v podaní doručenom Okresnému súdu Nitra dňa 14. 10. 2016, čo sa súdu nejaví ako úmysel umelo navyšovať trovy konania. Do konania vstúpil podaním 27. 03. 2014, s poukazom na v tom čase platnom právnom predpise OSP (§ 93) vyzval prvoinštančný súd strany sporu, aby sa vyjadrili k návrhu na vstup Sociálnej poisťovni do konania na strane žalovaného. Právny zástupca žalobcu až na pojednávaní dňa 28. 07. 2015 vzniesol námietku proti vstupu Sociálnej poisťovne. Uznesením č. k. 16C/219/2011-533 z 10. decembra 2015 pripustil vstup Sociálnej poisťovne ako intervenienta na strane žalovaného, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.03. 2016. Súd nevzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pretože z výsledkov sporu, zo spôsobu vedenia sporu a ani z iných procesných situácií nevyplýval dôvod na použitie moderačného práva.

9. V súvislosti s účelnosťou úkonov Sociálnej poisťovne, ktorá vystupovala v dvojitom postavení, súd prvej inštancie rozhodol, že Sociálnej poisťovni v pozícii žalovaného 2/ nárok na náhradu trov konania neprizná. Sociálna poisťovňa v pozícii žalovaného, ako aj intervenienta mala rovnakého advokáta a všetky úkony, ktoré v konaní boli urobené, boli urobené v prospech oboch. Navyše po preštudovaní jednotlivých podaní je zrejmé, že podania sú obsahovo totožné len s minimálnymi modifikáciami. Pri rozhodovaní o trovách konania (nároku ako aj výške) je potrebné prihliadať na princíp spravodlivosti, ako aj princíp hospodárnosti a nesmie rozhodovaním o trovách napomáhať k neúčelnému a zbytočnému navyšovaniu trov neúspešnej strany. Priznanie trov konania tomu istému subjektu zastúpenému tým istým advokátom, avšak v odlišnom procesnom postavení, ktorý vykonával úkony v prospech oboch subjektov konania by zjavne v navyšovaniu trov prispieval. Keďže Sociálna poisťovňa vstúpila do konania najskôr v pozícii intervenienta, súd trovy, ktoré vznikli, priznal Sociálnej poisťovni v tomto procesnom postavení.

10. S poukazom na uvedené skutočnosti rozhodol súd prvej inštancie tak, ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

11. Proti tomuto uzneseniu v časti výroku I. a II. podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, žiadajúc odvolací súd, aby uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby sám vo veci rozhodol tak, že nárok na náhradu trov konania protistrane neprizná alebo ho primerane zníži, keďže námietku premlčania mohol žalovaný 1/ vzniesť už pri doručení žaloby na začiatku konania a rovnako tak aj intervenient na strane žalovaného 1/, prípadne po včasnom uplatnení námietky premlčania žalovaným 1/, by k vstupu intervenienta do konania ani nedošlo a ani by mu nevznikli žiadne trovy. S poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/ a h/ CSP namietal, že prvoinštančný súd žalobcovi nesprávnym procesným postupom znemožnil a naďalej znemožňuje, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušovaniu práva a spravodlivý proces, keďže tento súd nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu a naďalej pokračuje v zaujatom postoji a postupe proti žalobcovi tým, že nepoužil moderačné právo a neznížil náhradu trov konania. Poukázal na to, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku na str. 11 v bode 51 uviedol: „Samotná skutočnosť neskoršieho uplatnenia námietky premlčania v konaní nespôsobuje jej uplatnenie v rozpore s dobrými mravmi. Uvedený postup ale môže mať bezpochyby vplyv na množinu „zbytočných“ trov konania, o čom sa bližšie odvolací súd zmieni.“ Odvolací súd ďalej v odôvodnení vyššie uvedeného rozsudku na str. 13 v bode 61 uviedol: „Pokiaľ išlo o výroky napadnutého rozsudku (v znení dopĺňujúceho rozsudku) týkajúce sa náhrady trov konania, odvolací súd napadnutý rozsudok v tejto časti považoval za čiastočne nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie na jednej strane správne vyhodnotil oprávnenie strany sporu vzniesť námietku premlčania a skutočnosť, že žalobca zastúpený právnym zástupcom si musel byť vedomý rizika spojeného s uplatnením premlčaného práva alebo uplatnením práva voči jednému zo žalovaných pribratých do konania neskôr, na druhej strane, práve rozhodovanie o trovách konania v sebe zahŕňa účelnosť (hospodárnosť) vedenia sporu stranami (zvlášť zastúpenými advokátmi) a riešenie otázok týkajúcich sa vedenia konania šikanóznym spôsobom, alebo spôsobom, ktorý zapríčiňuje mnohosť úkonov v konaní (zakladajúcich zvýšené trovy konania). Inými slovami, ak strane sporu v konaní nebránilo nič v uplatnení námietky premlčania v skoršej fáze konania, pričom k uvedenému kroku pristúpila neskôr, bolo na mieste vyhodnocovať (z pohľadu náhrady trov konania) existenciu okolností hodných osobitného zreteľa s prihliadnutím na intenzitu (v tomto význame uplynulý čas) týchto okolností a primerane znížiť nárok na náhradu trov konania inak úspešným stranám.“ Práve na základe vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu mal súd prvej inštancie náhradu trov konania znížiť. Žalovanému 1/ nič nebránilo v uplatnení námietky premlčania v skoršej fáze konania,

mohol si ju uplatniť už na začiatku konania, keď mu bola doručená žaloba na vyjadrenie. Žalovaný 1/ námietku premlčania neuplatňoval v konaní niekoľko rokov a uplatnil ju až na konci konania. Žalovaný 1/ a ani jeho samostatní dvaja právni zástupcovia sa k podanej žalobe vôbec nevyjadrili ani po jej doručení súdom, t. j. ešte pred prvým pojednávaním a nevyjadrili sa k nej ani na prvom pojednávaní, ba dokonca sa vôbec k žalobe nevyjadrili ani na ďalších pojednávaniach a to už vôbec neuplatňovali žiadnu námietku premlčania, pojednávania sa takto naťahovali roky, čím spôsobovali mnohopočetnosť pojednávania, čo jednoznačne preukazuje šikanózne spôsoby vedenia konania. Šikanózne spôsoby konania je o to viac preukázateľné na strane žalovaného 1/, ktorý bol v konaní zastúpený nie jedným, ale dvoma samostatnými advokátmi, a to Mgr. Róbertom Kováčom, advokátom, so sídlom Nitra a JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom, so sídlom Nitra. Poznamenal, že aj prvoinštančný súd prispel spôsobom vedenia pojednávania k ich mnohopočetnosti, a to tým, že nežiadal vyjadrenie k žalobe a pojednávania boli vedené vágne a nehospodárne. Okrem iného uviedol aj to, že žiadal o vyslovenie predbežného názoru súdu prvej inštancie, keď nesúhlasil s vedením konania a mal pochybnosti aj o nezáujatosti zákonného sudcu. Uviedol, že postup súdu a zároveň aj postup právnych zástupcov žalovaných vykazoval znaky synchronizácie, keď súdu prvej inštancie nevadilo, že žalovaní sa k žalobe nevyjadrovali a len naťahovali čas.

12. Konateľ žalobcu Peter Manfred Herzberg po ich vzájomnej konfrontácii, na ORPZ Nitra uviedol, že zbytočne vedú trestné konania, aj tak si nepomôže, lebo má dobré kontakty. Pravdivosti tohto tvrdenia nasvedčovalo vedenie trestného konania, keď nebol odsúdený. Výhrady k trestnému konaniu vyjadrila aj Generálna prokuratúra SR, ktorá v pokyne sp. zn. IV/4 Gpt 110/14/1000-13 z 13. 10. 2014 kritizovala nesprávny postup, postoj a vedenie trestného konania orgánov činných v trestnom konaní. Ďalej z pokynu citoval odôvodnenie prokurátora. Poukázal aj na svoje domnienky o prepojení podnikania žalovaného 1/ s vplyvnými osobami v Nitre, keď sídlo a výroba žalovaného 1/ bolo v areáli patriacom obchodnej spoločnosti HF STEEL, s.r.o.

13. Konštatoval, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd odôvodňoval neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa je v rozpore s názorom odvolacieho súdu vyjadrenom v zrušujúcom rozsudku, ktorý uviedol, že primárnou úlohou súdu prvej inštancie bude riadne skúmanie všetkých skutočností relevantných pre posúdenie základných ukazovateľov majúcich vplyv na rozhodnutie o trovách konania pri zastavení konania v rámci § 146 OSP. Následne aj vzhľadom na osobitosti predmetného konania, v rámci ktorého sa žalobca domáhal náhrady škody uplatňovanej na základe vyniknutého pracovného úrazu, preskúmať aj aplikáciu vtedajšieho § 150 ods. 1 OSP a s ním spätú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Rozhodnutie je aj v rozpore s priebehom pojednávania a dôkazmi a okolnosťami prípadu, keďže žalovaný 1/ bezpochyby dňa 10. 12. 2007 spôsobil pracovný úraz, za ktorý aj zodpovedal, keďže podľa Inšpektorátu práce neboli na lise namontované ochranné kryty a zamestnanci neboli riadne zaškolení vrátane žalobcu. Žalovaný 1/ ho odmietal odškodniť akoukoľvek sumou a po návrate z ukončenej PN mu robil schválnosti a psychické problémy, keď mu prideloval rovnakú prácu na lise, na ktorom sa mu stal úraz aj napriek tomu, že mal odseknuté 2 prsty ruky. Šikanou voči žalobcovi sa netajil ani pred inými zamestnancami, v dôsledku čoho napokon z práce odišiel. Zdôraznil, že má vážne fyzické a psychické následky, ktoré v konaní zdokumentoval. V dôsledku pracovného úrazu je čiastočne invalidný a lieči sa v psychiatrickej ambulancii MUDr. Škarbalovej. Od pracovného úrazu má problémy s hodnotením zdravotného stavu pracovnými lekármi pri hľadaní nového zamestnania, keď mu lekári odmietajú schváliť spôsobilosť na výkon niektorých pracovných pozícií (naposledy v roku 2019 tak boli pri vstupnej pracovnej prehliadke MUDr. Ševčíkom pri nástupe do spoločnosti FOXCON Slovakia, s.r.o. a v roku 2018 mal vykonanú korekciu nervov amputovaných článkov prstov dominantnej ľavej ruky). S poukazom na uvedené skutočnosti sa rozhodnutie súdu prvej inštancie javí ako neprimerane prísne, keď konštatoval neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

14. Súd prvej inštancie žalobcovi nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovanie jemu patriacich práv v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca k žalobe pripojil kompletnú zdravotnú dokumentáciu vrátane znaleckého posudku č. 70/2009 z 29. 07. 2009 súdneho znalca MUDr. Vladimíra Popelku, PhD., znalec v odbore zdravotníctvo, odvetvie chirurgia, traumatológia, Trnava, Hlboká 24, a lekárskeho správ z jednotlivých lekárskeho vyšetrení, viacnásobných operácií ruky a zápästia, prepúšťacích správ z hospitalizácií, vrátane znaleckého posudku č. 17/2009 z 10. 12. 2009 súdneho znalca Ing. Milana Podhradského, PhD., vo veci identifikácie predmetu znaleckého posudku pracovného úrazu a protokolov Inšpektorátu práce Nitra z 30. 01. 2008 a protokolu z 10. 09. 2009, ktoré boli súčasťou spisu a postačovali na posúdenie žalovaného nároku. Aj napriek

uvedenému bola žaloba po šiestich rokoch zamietnutá. Poukázal aj na ďalšie dôkazy, a to čestné vyhlásenia rodinných príslušníkov, svedecké výpovede, z ktorých jednoznačne vyplývalo, ako pracovný úraz zasiahol do osobného života žalobcu a na následky mu spôsobené pracovným úrazom. Ak by žalovaný 1/ vzniesol námietku včas a nie po piatich rokoch vedenia súdneho sporu, nemuselo sa vykonávať rozsiahle dokazovanie a navyšovať tak trovy konania. Rovnako tak by nebol dôvod na vstup intervenienta do konania. Do pozornosti odvolacieho súdu v súvislosti s posudzovaním včasnosti vznesenej námietky premlčania a jej prípadným rozporom s dobrými mravmi dal rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/148/2004 z 1. mája 2005, ZSP 30/2005), rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 309/95 z 15. januára 1997, uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/2645/2003 a nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 643/2004 z 6. septembra 2005. Vychádzajúc z citovaných rozhodnutí dospel jednoznačne k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti nesprávne, keďže neprihliadol na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, nevyužil svoje moderačné právo a ani neuznal rozpor s dobrými mravmi vznesenej námietky premlčania.

15. V podaní z 23. 06. 2020 označenom ako Doplnenie odvolania žalobca uviedol, že dopĺňa pre správne posúdenie okolností hodných osobitného zreteľa svoje odvolanie o uvedenie výnimočných okolností a o špecifikáciu následkov. Na preukázanie schválnosti po nástupe do zamestnania po PN svedčí žiadosť o výpoveď, v ktorej je ako dôvod uvedený nekorektné správanie zamestnávateľa. Na preukázanie následkov pracovného úrazu označil lekárske správy FN Nitra MUDr. Bakoša z 16. 01. 2019 o realizácii operácie amputovaných článkov dvoch prstov a pretrvávajúce problémy s hojením rán a správa psychiatricky MUDr. Škarbalovej z júla 2018 o depresiách. O psychických následkoch svedčí psychologický nález PhDr. Kluberta z 31. 01. 2019, ktorý podrobne špecifikuje uvedené následky v rôznych oblastiach života žalobcu. Pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný 1/ dochádza neustále k diskvalifikácii žalobcu pri uchádzaní sa o prácu, o čom svedčia lekárske posudky o zdravotnej spôsobilosti na výkon konkrétnej činnosti - spol. Falck Healthcare, a.s. Záverom poukázal na bezcitný a arogantný prístup žalovaného 1/ k pracovnému úrazu a jeho následkom.

16. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril intervenient, ktorý uviedol, že žalobca v odvolaní opätovne útočí a spochybňuje nezávislosť zákonnej sudkyne, ktorá vo veci rozhodovala na súde prvej inštancie, pričom je nesporné, že tvrdenia žalobcu sú motivované neúspechom žalobcu v konaní. Žalobca poukazuje na nehospodárnosť súdneho konania, čo súdu vyčíta, je to však práve žalobca, ktorý zastúpený advokátom, t. j. osobou práva znalou, opakovane podával v konaní návrhy na zmeny žaloby a tiež podania, ktoré boli zmätočné, preto práve žalobca svojimi podaniami zapríčinil, že konanie na súde prvej inštancie trvalo niekoľko rokov a že žalovaný 1/, intervenient na strane žalovaného 1/ a žalovaný 2/ boli nútení pre riadnu a účinnú obranu vykonať viacero právnych úkonov. Žalobca tak konal napriek tomu, že si mal byť vedomý aj rizika vznesenia námietky premlčania zo strany žalovaných. Tvrdenia žalobcu o „špekulatívnom a šikanóznom spôsobe vedenia konania“ zo strany právnych zástupcov žalovaného 1/, o synchronizovaní postupu súdu a právnych zástupcov žalovaného 1/ považuje intervenient na strane žalovaného 1/ za nekorektné a hraničiace s porušením etických zásad advokáta, nemajúce žiadnu relevanciu pre posudzovanú vec.

17. Intervenient na strane žalovaného 1/ a žalovaný 2/ vzniesli námietku premlčania riadne a včas po tom, ako bolo rozhodnuté o ich vstupe do konania a tento právny úkon sa vzťahoval aj na žalovaného 1/. Žalobca opakovane útočí v odvolaní na právnych zástupcov žalovaného 1/ bez akýchkoľvek dôkazov tvrdiac, že vedome a úmyselne nevzniesli námietku premlčania už pri prvom úkone, ktorý vo veci vykonali. Zdôraznil, že išlo o zložitejšiu situáciu a právní zástupcovia žalovaného 1/ si nemuseli uvedomiť, že žalobcom v konaní opakovane menené nároky už môžu byť premlčané. Právny zástupca žalobcu, pokiaľ si bol vedomý, že uplatňuje premlčané nároky, svojimi podaniami zvýšil riziko navyšovania trov konania.

18. Žalobca odvolanie voči uzneseniu doplnil podaním z 21. 07. 2020, a to pre správne posúdenie okolností hodných osobitného zreteľa a výnimočných okolností o špecifikáciu následkov, ktoré čiastočne uvádzal už na piatej strane v prvom odseku svojho odvolania.

19. Intervenient na strane žalovaného 1/ k odvolaniu uviedol, že skutočnosti, na ktoré žalobca v doplnení odvolania poukazuje, nie je možné podľa ustálenej súdnej praxe považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa. Intervenient na strane žalovaného 1/ má za to, že na dôkazy, ktoré žalobca spolu s doplnením odvolania súdu predložil, nie je možné už prihliadať, navyše nejde o novoty. Existencia dôvodov hodných

osobitného zreteľa sama o sebe nie je dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania, pretože popri existencii týchto dôvodov musí byť prítomná výnimočnosť prejednávanej veci, čo v konaní nebolo preukázané. Poukázal aj na závery Krajského súdu v Nitre v rozsudku č. k. 5Co/144/2018-795 - bod 58. a 59. odôvodnenia, z ktorých vyplýva, že žalobca zastúpený právnym zástupcom si v konaní uplatňoval nárok v rozpore s hmotným právom, pričom opakovane upravoval svoj návrh. Aj na túto skutočnosť je potrebné pri rozhodovaní o náhrade trov prihliadať. V predmetnej veci tak neboli splnené podmienky § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanému 1/ a intervenientovi na strane žalovaného 1/, preto s poukazom na uvedené skutočnosti navrhol uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť.

20. K odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný 1/, uvádzajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v napadnutej časti za vecne správne. Odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné a vychádzajúce zo skutočností, ktoré s vecou nesúvisia. Žalobca sa opakovane sústreďuje na to, kedy bola vznesená námietka premlčania, pričom tento moment dáva do súvisu s napadnutým výrokom o náhrade trov konania. Moment, kedy dôjde k vzneseniu námietky premlčania nie je podstatný pre posúdenie nároku na náhradu trov konania, navyše ak bola vznesená dôvodne. Je ustálenou rozhodovacou praxou súdov, že námietku premlčania je možné vzniesť aj v odvolacom konaní, preto nejde o skutkovú otázku, ale o otázku právnou.

21. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniam žalovaného 1/ a intervenienta na strane žalovaného 1/ uviedol, že ustanovenie § 257 CSP je zákonné ustanovenie, ktoré z hľadiska náhrady trov konania predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdom. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Žalobca svoje majetkové, zárobkové a sociálne pomery súdu preukazoval aj prípisom z 30. 10. 2017 spolu s priloženými dôkazmi, ako aj predtým v priebehu konania. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj účastníkov v konaní. Z uvedeného výkladu vyplýva, že pri aplikácii tohto zákonného ustanovenia možno prihliadať i na okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde. Ústavný súd v súlade s predchádzajúcou rozhodovacou praxou (II. ÚS 577/2013) uvádza, že v ustanovení § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sa uvádzajú dôvody hodné osobitného zreteľa skôr vo všeobecnej rovine s tým, že ustálenie konkrétnych dôvodov hodných osobitného zreteľa je vecou posúdenia súdu v tom - ktorom prípade. Napriek tomu je napríklad v tomto ustanovení konkretizované, že dôvodom hodným osobitného zreteľa je aj okolnosť, či úspešný účastník konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patrí, čo však v tomto prípade žalovaný 1/ neuviedol a neuvádzal ešte ani niekoľko rokov po začatí konania. Moderovať možno dokonca aj nárok na náhradu trov zastaveného konania, čo potvrdil vo svojej rozhodovacej činnosti nedávno už aj Ústavný súd SR (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 98/2018 alebo nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 153/2018). Súd si je v rámci rozhodovania o priznaní nároku na náhradu trov súdneho konania vždy povinný klásť otázku, či by vzhľadom na okolnosti prípadu bolo ich priznanie jednej zo strán sporu v súlade s dobrými mravmi resp. či by bolo príkro nespravodlivé.

22. Napriek tomu, že ako judikatúra súdov tak aj právna doktrína sa zhodnú, že dôvody hodné osobitného zreteľa nemožno dopredu stanoviť vyčerpávajúcim spôsobom, je možné uviesť aspoň výpočet dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré uvádza J. Baricová: a/ neprimeraná tvrdosť, b/ podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, c/ povaha a okolnosti sporu, d/ zložitost' doposiaľ neriešenej právnej problematiky, e/ zložitost' prípadov výkladu medzinárodnej zmluvy, f/ osobné pomery strán sporu a g/ nízky príjem. Žalobca preukazoval majetkové pomery aj prípisom 30. 10. 2017 spolu s dôkazmi, ktoré sa mu medzičasom zmenili tak, že spolu s príjmom zo zamestnania žalobcu, príjmom zo zamestnania manželky žalobcu, invalidným dôchodkom (z predmetného pracovného úrazu) a prídavkami na 2 maloleté deti predstavujú spolu 2305,04 € a výdavky predstavujú 2044,66 €. Žalobca sa pridrižava svojich predchádzajúcich vyjadrení a vyjadrenia žalovaného 1/ a intervenienta považuje za účelové, iba

negujúce jeho vyjadrenia bez ďalšieho preukazovania a má za to, že je spravodlivé a zákonné v tomto prípade použiť súdom moderačné právo a v zmysle § 257 CSP náhradu trov konania žalovaným 1, 2 a intervenientovi na strane žalovaného nepriznať.

23. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o trovách konania, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti výrokov o nároku na náhradu trov konania žalovaného 1/ a intervenienta vystupujúceho na strane žalovaného 1/ podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené v enunčiáte tohto uznesenia.

24. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

25. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

26. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

27. Podľa § 251 CSP v znení platnom a účinnom od 01. 07. 2016, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

28. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

30. Podľa čl. 2 ods. 2 CSP právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

31. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj rozhodovanie o náhrade trov konania (napr. I. ÚS 48/05, II. ÚS 272/08). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že strana sporu, ktorá v konaní, spravidla v spore, uspela, má, zásadne, právo na to, aby sa jej nahradili všetky trovy, ktoré zaplatila vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchýliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka.

32. Náhrada trov konania plní vo vzťahu k sporovým stranám tri základné funkcie. Predovšetkým ide o funkciu kompenzačnú, ktorá vyplýva už zo skutočnosti, že trovy konania sa strane nahrádzajú. To je prejavom tradičného princípu, podľa ktorého tomu, kto je v práve, nemôže byť vedenie sporu na škodu. Súčasne možno pri náhrade trov konania vnímať aj prvky preventívnej funkcie, keďže nevyhnutnosť vzniku trov každého sporového konania do určitej miery preventívne pôsobí proti svojvoľnému a šikanóznemu uplatňovaniu alebo bráneniu domnelých subjektívnych práv na súde. Trovy konania a ich náhrada plnia aj quasi sankčnú funkciu, a to najmä pri aplikácii princípu procesnej zodpovednosti za zavinenie (§ 256 CSP) a čiastočne aj v súvislosti s celkovou náhradou trov konania protistrany.

33. Každá strana znáša trovy spojené s jej účasťou v spore, kým nie je spor skončený (§ 252 CSP). Ak bude § 252 CSP rozhodnutím súdu vyslovené, ktorá strana je v práve, nadobudne táto strana nárok na náhradu trov konania, ktoré na dosiahnutie tohto rozhodnutia vynaložila. Právnym dôvodom tohto

nároku je to, že strany, ktoré viedli spor, konajú na vlastné nebezpečenstvo a nesú tak zodpovednosť za výsledok sporu. Nemožno pritom nezohľadniť aj okolnosť, že zásada za ručenie za výsledok sporu má aj nepochybný význam výchovný, a to že zdržiava strany od ľahkomyselného vedenia sporu.

34. Náhrada trov konania je nerozlučne spojená so sporovým konaním a vyplýva z jeho povahy, keď strany sporu stoja proti sebe a je namieste, aby strana, ktorá v spore so svojim nárokom zvíťazila, dostala ňou vynaložené trovy nahradené od protistrany. Úspech vo veci, ktorá je predmetom sporu, je teda okolnosťou, ktorá určuje nárok na náhradu trov. Porazenej strane takto potom vzniká povinnosť nahradiť trovy konania víťaznej strane. Ak nie sú tieto okolnosti splnené, strana nemá na náhradu trov konania nárok a vynaložené trovy znáša trvale zo svojho.

35. Zásada úspechu v spore sa premieta v ustanovení § 255 ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. „Úspech vo veci“ súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Ako už je uvedené vyššie, nejde však o náhradu všetkých trov, ktoré strana v konaní vynaložila, ale iba trov konania vymedzených v § 251 CSP. To znamená všetkých trov, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené a ktoré vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej (v prípade žaloby na plnenie ide nielen o istinu, ale aj o príslušenstvo), t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v celom rozsahu. Pomer úspechu (miera úspechu) je základným meradlom pre nárok na náhradu trov. Ak mala strana plný úspech v spore, prizná sa jej celá náhrada trov konania. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, t. j. každá zo strán sporu (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala strana úspech v spore len čiastočný, potom sa náhrada trov pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda, aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu. Ak sa v spore navzájom vyvážia úspech a neúspech, náhrada trov sa spravidla neprizná žiadnej zo strán sporu. Na rozhodnutie súdu o priznaní náhrady trov konania má teda zásadný vplyv pomer úspechu konkrétnej sporovej strany voči protistrane. Priznanie náhrady trov konania však môžu ovplyvniť aj ďalšie skutočnosti, napr. závislosť rozhodnutia o výške plnenia od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Pomer rozdelenia náhrady trov konania zodpovedá pomeru víťazstva strany vo veci samej, zníženého o pomernú časť jej neúspechu. Pomer úspechu treba určiť vždy, ak má byť náhrada trov rozdelená, pričom sa určuje k celému predmetu konania.

36. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie je transformovaná do podoby vyjadrenej v § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu.

37. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzati žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté, a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Pojem „procesné zavinenie“ je pritom nevyhnutné vykladať komplexne a extenzívne. Za osobu, ktorá zavinila zastavenie konania, je považovaný aj žalovaný, ktorý svoj dlh splnil po začatí sporu a vyvolal tým u žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia dôvodne podanej žaloby. Pokiaľ sporovej strane možno pričítať procesné zavinenie trov konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná ich náhradu protistrane (§ 256 ods. 2 CSP).

38. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesnoprávny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. K zastaveniu konania môže dôjsť napr. z dôvodu späťvzatia žaloby, či už úplného, alebo čiastočného (§ 145 CSP), z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania (§ 161 ods. 1 CSP), z dôvodu odstrániteľného nedostatku podmienky konania, ktorý sa nepodarilo odstrániť (§ 161 ods. 3 CSP). Zavinenie môže pritom existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného.

39. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s § 256 ods. 1 CSP je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Záver súdu o tom, že je splnený predpoklad na náhradu trov, nevylučuje, aby súčasne nedospel k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP (dôvody hodné osobitného zreteľa). Súd za daných okolností napriek procesnému zavineniu vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

40. Ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti § 257 CSP za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa budú tak naďalej generálnym dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania, pričom nový § 257 CSP je formulovaný podstatne všeobecnejšie než § 150 ods. 1 a 2 OSP a vytvára väčší priestor na voľnú úvahu súdu. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti.

41. Aplikácia § 257 CSP je odôvodnená tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducim tvrdom. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na tú stranu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnej strane a existencia výnimočnosti daného prípadu. V prvom rade treba prihliadnuť najmä na okolnosti, či strana, ktorej sa priznáva náhrada trov konania, uviedla skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie strán. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) strán, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradit' trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť i na postoj účastníkov v konaní.

42. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že podľa § 257 CSP je možné rozhodnúť vtedy, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane subjektov v postavení strán sporu. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa skúmajú vždy u strany povinnej plne alebo čiastočne nahradit' trovy konania. Tieto dôvody, inak pomerne jasne vymedzené stabilizovanou judikatúrou, spôsobujú čiastočný alebo úplný zánik práva na náhradu trov konania u čiastočne alebo úplne úspešnej strany sporu.

43. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 OSP sú

tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 5/2006).

44. Odvolací súd poukazujúc na vyššie uvedené zásady rozhodovania o trovách konania, resp. o nároku na náhradu trov konania, dospel jednoznačne k záveru, že pokiaľ ide o výroky, ktorým súd prvej inštancie priznal žalovanému 1/ a intervenientovi na strane žalovaného 1/ nárok na náhradu trov konania súd prvej inštancie uvedené nesprávne právne posúdil. Prvoinštančný súd konštatoval neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na strane žalobcu, v dôsledku čoho rozhodol tak, ako už bolo uvedené, majúc jednoznačne za to, že strana sporu môže vzniesť námietku premlčania kedykoľvek v priebehu konania, keďže ide o jej právo a nie povinnosť. Skutočnosť, že strana vznesie námietku premlčania neskôr, a to ako v predmetnej veci po viac ako piatich rokoch vedenia sporu, teda nemôže byť strane na ujmu, a to tak pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej ako aj v rozhodnutí o trovách konania. Poukazujúc na uvedené teda súd prvej inštancie dospel k tomu, že žalobca je povinný niesť zodpovednosť za neúspech v spore aj vo forme povinnosti nahradiť trovy konania procesne úspešnému žalovanému 1/ a intervenientovi na jeho strane vystupujúcim. Odvolací súd však vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, z napadnutého rozhodnutia ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k odlišnému záveru ako súd prvej inštancie, majúc naopak za to, že v danej veci je možno vzhľadnúť dôvody hodné osobitného zreteľa, a to v okolnostiach, ktoré odvolací súd už uvádzal vo svojom zrušujúcom rozsudku č. k. 5Co/144/2018-795 z 30. augusta 2019, keď rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 16C/219/2011-743 z 2. novembra 2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č. k. 16C/219/2011-770 z 28. novembra 2017, v časti výroku o trovách konania, a to práve v posúdení možnosti vzniesť námietku premlčania žalovanými v skoršom štádiu konania v nadväznosti na hospodárnosť vedenia sporu stranami. Odvolací súd jednoznačne uviedol, že ak strane sporu v konaní nebránilo nič v uplatnení námietky premlčania v skoršom štádiu konania a k uvedenému kroku pristúpila až neskôr, bolo na mieste vyhodnocovať (z pohľadu náhrady trov konania) existenciu okolností hodných osobitného zreteľa s prihliadnutím na intenzitu (v tomto význame uplynulý čas) týchto okolností a primerane znížiť nárok na náhradu trov konania inak úspešným stranám. V súvislosti s trovami konania vo vzťahu k Sociálnej poisťovni vytkol súd prvej inštancie, že súd prvej inštancie neodôvodnil relevanciu skutočnosti, že v čase od pribratia Sociálnej poisťovne do konania do účastníckej pozície strany sporu v 2. rade vznikali trovy konania vo vzťahu k oboj procesným pozíciám (hlavnej strane sporu v 2. rade a intervenientovi), pričom išlo o totožnú osobu.

45. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zastáva názor, že v danej veci boli naplnené všetky skutočnosti k tomu, aby bolo možné existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa konštatovať a rozhodnúť tak, že žalovanému 1/ a intervenientovi na jeho strane vystupujúcim nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

46. Ďalej možno poukázať aj na rozhodnutie, ktoré už v odvolaní citoval aj žalobca, a to rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/148/2004 z 1. mája 2005 zverejnený aj v časopise Zo súdnej praxe č. 30/2005, s ktorým sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a ktorý je možné aplikovať s ohľadom na skutkové okolnosti aj na daný prípad. Najvyšší súd v rozhodnutí zaujal názor, že zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napríklad zostatku pôžičky, bezdôvodného obohatenia, škody a pod.

47. Odvolací súd konštatuje, že v danej veci je predmetom konania nárok na náhradu škody, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku pracovného úrazu ako zamestnancovi žalovaného 1/, keď mu pri výkone pracovnej činnosti v dôsledku nenamontovaných ochranných krytov na lisovacom stroji a nedostatočného zaškolenia zamestnancov boli amputované dva prsty na dominantnej ľavej ruke. Pracovný úraz tak vznikol bez zavinenia žalobcu. Uvedené skutočnosti považuje odvolací súd za nespochybniteľné, vychádzajúc pritom z Protokolu Inšpektorátu práce ako aj z vykonaného dokazovania. Navyše to nespochybnila žiadna zo strán. Dôvodom neúspešnosti žalobcu v predmetnom konaní bola skutočnosť, že si svoj nárok uplatnil na súde voči žalovanému 1/ oneskorene a že tento účinne vzniesol námietku premlčania, čo viedlo k zamietnutiu žaloby.

48. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že konanie bolo začaté žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 07. 12. 2011, ktorou sa domáhal zaplata náhrady škody celkovo vo výške 16 432,59 eura, ktorá mu vznikla v dôsledku pracovného úrazu, ktorý sa stal 10. 12. 2007 pri obsluhu

lisovacieho stroja. Po pracovnom úraze bol PN, absolvoval 5 operácií a mal aj psychické problémy. Vo veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie znaleckými posudkami, listinnými dôkazmi, ako aj svedeckými výpoveďami. Je potrebné poukázať na to, že žalovaný 1/ ako ani intervenient vystupujúci na strane žalovaného 1/ sa k žalobe po jej doručení súdom prvej inštancie nevyjadrili a nevyjadrili sa tak ani na viacerých nariadených pojednávaníach bez toho, aby im v tom bránili nejaké prekážky. Žalovaný 1/ vzniesol námietku premlčania až po približne piatich rokoch vedenia sporu, pričom je potrebné mať na zreteli skutočnosť, že strana bola zastúpená advokátom a rovnako tak až po viac ako dvoch rokoch od vstupu intervenienta do konania (27. 03. 2014) tento vzniesol námietku premlčania v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 14. 10. 2016. Odvolací súd zastáva názor, že zo strany žalovaných išlo o špekulatívne konanie, keď sami neuvádzali skutočnosti, ktoré by im v skoršom vznesení námietky premlčania bránili. Takýmto konaním, ktoré nie je v súlade so zásadou hospodárnosti konania, v súlade s ktorou sú povinné konať aj strany sporu, nielen samotný súd, prišlo k neprimeranému predlžovaniu konania a na to nadväzujúcemu navyšovaniu trov konania vykonávaním ďalšieho a ďalšieho dokazovania, s ktorým sú spojené trovy. Takéto konanie je nad mieru všetkých pochybností neúčelné a nehospodárne, zdôrazňujúc, že ide o strany (žalovaní a intervenient) zastúpené právnym zástupcom, ktoré sú spôsobilé posúdiť včasnosť žalobcom uplatneného nároku bez toho, aby bolo potrebné rozsiahle dokazovanie. Ako dôvod, pre ktorý bola námietka premlčania vznesená až v neskoršom štádiu konania sa vyjadril intervenient vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu, keď poznamenal, že ide o zložitú právnu vec a právní zástupcovia potrebovali vec naštudovať. V tomto smere odvolací súd poznamenáva, že nie je ojedinelé, že právní zástupcovia vznášajú námietky premlčania z opatrnosti aj bez znalosti danej veci, keďže nedôvodné vznesenie námietky premlčania nemá žiadne negatívne dôsledky na stranu, ktorú by neúčinne takúto námietku vzniesla. Vzhľadom na to odvolací súd považuje takéto odôvodnenie postupu žalovaných a intervenienta za účelové a nemajúce vplyv na zmenu názoru odvolacieho súdu ohľadom postupu právnych zástupcov uvedených strán ako aj s ohľadom na štádium konania, kedy námietku premlčania vzniesli, a to rovnako tak pokiaľ ide o trovy žalovaného 1/, ako aj intervenienta na jeho strane vystupujúceho.

49. V nadväznosti na argumentáciu, že rovnako tak žalobca bol zastúpený právnym zástupcom a mal si byť vedomý toho, že uplatňuje v mene žalobcu premlčaný nárok, odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že v dôsledku premlčania právo nezaniká, dochádza len k jeho oslabeniu a úspešnosť v spore aj pri takomto nároku nie je v súdnej praxi výnimočná, keďže úspešnosť závisí výlučne od toho, či strana povinná zo záväzku vznesie námietku premlčania a až následne dochádza k tomu, že súd nemôže premlčané právo priznať. Vzhľadom na uvedené nie je dôvod, aby sa žalobca žalobou na všeobecnom súde nemohol domáhať aj premlčaného práva. Odvolací súd súhlasí s tým, že žalobca (rovnako tak zastúpený právnym zástupcom) mohol mať vedomosť o premlčaní uplatňovaného práva, a teda musí znášať aj riziko straty sporu v dôsledku vznesenia námietky premlčania, avšak toto neplatí bezvýhradne. Je potrebné však prihliadať aj na už vyššie vysvetlené dôvody hodné osobitného zreteľa, v dôsledku existencie ktorých je dôvodné strane (prípadne inému subjektu v konaní vystupujúcom), ktorá bola v konaní procesne úspešná, náhradu trov konania nepriznať, aj keď by jej s ohľadom na zásadu procesného úspechu v konaní patrili, čo je aj daný prípad. V konaní vo veci samej bolo jednoznačne ustálené, že žalovaný nárok bol premlčaný a bolo potrebné žalobu zamietnuť. Sporné však zostalo, či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, v dôsledku ktorých procesne úspešnému žalovanému 1/ a intervenientovi na jeho strane vystupujúcom, nemá byť nárok na náhradu trov konania priznaný, a to aj napriek ich procesnému úspechu. V tomto smere odvolací súd dospel k odlišnému záveru od záveru súdu prvej inštancie, keď odvolací súd tieto okolnosti bez pochyb identifikoval.

50. Vzhľadom na to, že žalovaný 1/ a intervenient vystupujúci na jeho strane nekonali v súlade so zásadou hospodárnosti konania, keď hmotnoprávnu námietku premlčania uplatnili, a to žalovaný 1/ až po približne piatich rokoch a intervenient na strane žalovaného 1/ po viac ako dva a pol roku od vstupu do konania, podstatným spôsobom prispeli k predlžovaniu konania a vykonávaniu ďalších procesných úkonov a rozsiahleho dokazovania, ktoré sú nevyhnutne spojené, okrem iného, aj so vznikom trov, ktoré sa takýmto ich konaním neúčelne navyšovali. Vzhľadom na takúto taktiku právnych zástupcov uvedených strán by bolo neprimerane tvrdé, aby trovami konania, ktoré neúčelne vznikli, bol zaťažovaný žalobca. Nemožno opomenúť, že žalobca bol v konaní neúspešný len z dôvodu účinného uplatnenia práve námietky premlčania žalovaným 1/ a intervenientom na strane tohto žalovaného, pretože nad mieru všetkých pochybností bolo preukázané, že žalobca utrpel pracovný úraz v príčinnej súvislosti s plnením pracovných úloh pre žalovaného 1/ na základe uzavretej pracovnej zmluvy. Keďže svoj nárok neuplatnil na súde včas, nebola mu žalovaným vyplatená náhrada škody, ktorá mu v

skutočnosti pracovným úrazom a utrpenými trvalými následkami vznikla a bolo by v rozpore so zásadou spravodlivosti, a to najmä s ohľadom na správanie sa subjektov vystupujúcich v konaní v procesnom postavení žalovanej strany alebo v postavení intervenienta na strane žalovaného 1/, ktorým by priznanie náhrady trov konania voči žalobcovi bolo neprimerane tvrdým postihom.

51. Odvolací súd vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru o dôvodnosti odvolania žalobcu a rozhodol tak, že žalovanému 1/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Rovnako tak odvolanie žalobcu posúdil ako dôvodné vo vzťahu k intervenientovi vystupujúcemu na strane žalovaného 1/ a rozhodol tak, že intervenientovi vystupujúcom na strane žalovaného 1/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Takéto rozhodnutie sleduje spravodlivé usporiadanie vzťahov medzi sporovými stranami týkajúcich sa nároku na náhradu trov konania i dodržanie princípu právnej istoty.

52. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 296 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému 1/ a intervenientovi vystupujúcom na strane žalovaného 1/, vzhľadom k hore uvedeným okolnostiam tohto prípadu a k tomu, že žalobca náhradu trov odvolacieho konania ani nepožadoval.

53. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).